

**Zadbaj
o swoją
przyszłość!**

**Przeszłość
zostaw
historykom!**

Ubezpiecz się w naszej firmie!

Józef Flawiusz – wybitny historyk żydowski

Dawne dzieje Izraela

W tym czasie żył niejaki Jezus, człowiek mądry, jeżeli w ogóle można go nazwać człowiekiem. Czynił bowiem rzeczy niezwykłe i był nauczycielem ludzi, którzy z radością przyjmują prawdę. Zjednał sobie wielu Żydów, jak też i wielu Greków. Mniemano, że był on Chrystusem. Lecz nie był nim, według mniemania najznakomitszych u nas mężów. Z tej przyczyny Piłat ukrzyżował go i spowodował jego śmierć. Jego dawni uczniowie nie przestali o nim głosić, że ukazał im się trzeciego dnia po śmierci znów jako żywy, co o nim oraz wiele innych zdumiewających rzeczy zaświadczyli i przepowiedzieli boscy prorocy. I odtąd, aż po dzień dzisiejszy, istnieje plemię chrześcijan, którzy od niego otrzymali tę nazwę.

Talmud

W wigilię Paschy został powieszony Jezus. Czterdzieści dni wcześniej herold głosił: „On zostanie wyprowadzony na ukamienowanie, ponieważ zajmował się magią i zwiódł Izraela na bezdroża. Jeżeli kto ma coś na jego obronę, niech wystąpi i to powie”. Ponieważ nic nie powiedziano na jego obronę, dlatego został powieszony w wigilię Paschy.

Pliniusz Młodszy – polityk, historyk i pisarz rzymski

List do cesarza Trajana

[Wzywani i sądzeni przeze mnie chrześcijanie] zapewniali, że największą ich winą czy też błędem było to, że mieli zwyczaj z nastaniem dnia, o świcie, zbierać się i śpiewać na przemian pieśń ku czci Chrystusa jako Boga, i że związali się przysięgą dotyczącą nie jakichś występków, lecz że nie będą popełniać kradzieży, rozbojów, cudzołóstwa, że nie będą składać fałszywej przysięgi ani zapierać się wobec żądających zwrotu powierzonej im własności. Po tych obrzędach zazwyczaj rozchodzili się i znówu zbierali, aby spożyć wspólny posiłek; zaprzestali tego natychmiast po wydaniu przeze mnie edyktu, w którym – zgodnie z Twoim poleceniem – zabroniłem wszelkich tajnych zrzeseń.

Tacyt – jeden z najwybitniejszych historyków starożytności, polityk i pisarz rzymski

Roczniki

Ani pod wpływem zabiegów ludzkich, ani darowizn cesarza i ofiar błagalnych na rzecz bogów nie ustępowała hańbiąca pogłoska i nadal wierzono, że pożar był nakazany. Aby ją usunąć, podstawił Neron winowajców i dotknął najbardziej wyszukany mi kaźniami tych, których znienawidzono dla ich bezwstydu, a których ► **gmin** nazywał chrześcijanami. Początek tej nazwie dał Chrystus, który za panowania Tyberiusza został skazany na śmierć przez prokuratora Poncjusza Piłata; a przytłumiony na razie zgubny zabobon wybuchnął, nie tylko w Judei, gdzie się to zło wylęgło, lecz także w stolicy, dokąd wszystko co potworne i smrotne zewsząd napływa i znajduje licznych zwolenników. Schwytano więc najpierw tych, którzy tę wiarę wyznawali publicznie, potem na podstawie ich zeznań ogromne mnóstwo innych, i udowodniono im nie tyle zbrodnię podpalenia, ile nienawiść ku rodzajowi ludzkiemu. A śmierci ich przydano to urągawisko, że okryci skórami dzikich zwierząt ginęli rozszarpywani przez psy albo przybici do krzyży, albo przeznaczeni na pastwę płomieni i gdy zabrakło dnia, palili się, służąc za nocne pochodnie. Na to widowisko ofiarował Neron swój park i wydał igrzysko w cyrku, gdzie w przebraniu woźnicy mieszał się z tłumem lub na wozie stawał. Stąd, chociaż ci ludzie byli winni i zasługiwali na najwyższe kary, budziła się ku nim litość, jako że nie dla pożytku, lecz dla zadośćuczynienia okrucieństwu jednego człowieka byli traceni.

Swetoniusz – historyk i pisarz rzymski

Żywoty cesarów

[Klaudiusz] Żydów wypędził z Rzymu za to, że bezustannie wicherzyli, podżegani przez Chrestosa. [Za Nerona] ukarano torturami chrześcijan, wyznawców nowego i zbrodniczego zabobonu.

teksty zaczerpnięte z: ks. Henryk Seweryniak, *Tajemnica Jezusa*

94 r. – Dawne dzieje Izraela
 ok. 112 r. – List do cesarza Trajana
 116 r. – Roczniki
 ok. 120 r. – Żywoty cesarów
 ok. IV-VI w. – Talmud

Bazylika Grobu Świętego w Jerozolimie znana również jako Kościół Zmartwychwstania.

PYTANIA I ZADANIA

1. Czy zgadzasz się ze sloganem firmy ubezpieczeniowej (s. 72)? Jakie znaczenie ma badanie przeszłości?

Wyobraź sobie świat za sto, dwieście lub tysiąc lat. Skąd ludzie będą wtedy wiedzieli, że istniałeś?

2. Jesteś badaczem historii. Na podstawie przeczytanych tekstów udowodnij, że Jezus żył naprawdę. Co dokumenty mówią o Jezusie, a co o chrześcijanach?

3. Wypisz tytuły, jakie nadawano Jezusowi w starożytnych dokumentach niechrześcijańskich.

4. Który z dokumentów jest, twoim zdaniem, najbardziej wiarygodny? Dlaczego? Skorzystaj z osi czasu.

5. Na podstawie tekstów wypełnij w zeszycie tabelę. Pamiętaj, że nie wszystkie informacje podano wprost.

Informacja	Autorzy podający informację
Nazwa <i>chrześcijanie</i> pochodzi od Chrystusa.	
Jezus żył w Judei.	
Jezusa skazano za panowania Tyberiusza.	
Jezusa skazał Poncjusz Piłat.	

ZADANIE DODATKOWE

Zbadaj przytoczone dokumenty pod kątem ich niesprzeczności – sprawdź, czy nie zawierają informacji, które się wykluczają. Wyciągnij wniosek z tego postępowania badawczego.

Jak sądzisz?

W XVIII i XIX wieku wielu autorów podważało historyczność Jezusa. Twierdzili, że Jezus był wymysłem Apostołów. Dlaczego twoim zdaniem próbowano dowodzić, że Jezus nigdy nie istniał? Czy dzisiaj dla wszystkich Jezus jest postacią historyczną?

Refleksja i modlitwa

Panie Jezu, wierzę, że jesteś Bogiem. Wiem, że żyłeś wśród ludzi, nauczając o prawdzie i czyniąc dobro. Proszę Cię, umocnij moją wiarę, żebym zawsze potrafił wyznać, że Ty jesteś prawdziwym Bogiem i prawdziwym Człowiekiem.

Jeśli chcesz...

Aby udowodnić, że Jezus istniał, wystarczy zbadać wiarygodność dokumentów historycznych. A co jest potrzebne, by uznać, że Jezus jest Mesjaszem i że żyje także dzisiaj? Jeśli spotkasz kogoś, kto w to wątpi, porozmawiaj z nim i pomóż wytrwać w wierze.

SŁOWNIK

► **gmin** – tu: lud, tłum, społeczeństwo

Masz wiadomość!

- Życie Jezusa zostało potwierdzone przez starożytne dokumenty historyczne.
- Dokumenty niechrześcijańskie świadczące o historyczności Jezusa dzielimy na żydowskie i rzymskie.
  - Dokumenty żydowskie to *Dawne dzieje Izraela* Józefa Flawiusza oraz *Talmud*.
  - Dokumentami rzymskimi są: *List do cesarza Trajana* Pliniusza Młodszego, *Roczniki* Tacyty oraz *Żywoty cesarzy* Swetoniusza.